

**Augustini Barbosa ... Collectanea doctorum tam
veterum, quam recentiorum, in ius pontificium universum**

In Qvo Dvo Priores Decretalium Libri Continentvr

Barbosa, Agostinho

Lugduni, 1669

5. De litis contestatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95263](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95263)

p. 6. m. c. br. 10. Villalob. Kircho. & alios, 10. m. 1. com-
mun. optuon. lib. 2. tit. 7. pag. 284. Donel. comment. iuris Ci-
vilib. lib. 14. c. 1. Prax. Episcop. p. 1. verbo, liti. contestatio.
Cardof. in praxi iudicium, verbo, liti. n. 6. Cur. Philip. p. 1.
§. 14. verbo contestatio, Mascard. de probat. concl. 434.
Soar. à Pace in praxi. liti. 1. temp. 6. p. 1. Ludou. Miranda
de ordine iudic. q. 20. art. 5. Parlad. lib. 1. rerum quod. c. 14.
Christoph. de Pace in schol. ad 1. styli. Armand. in ad-
dit. recop. legum Navarra, lib. 1. tit. de liti. contest. Amat.
Roder. in praxi. de modo, & forma videndi, seu examinan-
di processum, §. 6. Mendez à Castro in praxi seculari Lu-
sitan. lib. 1. c. 6. D. Barbol. in l. si debitor, n. 21. cum segg.
ff. de iudic. Bernard. Graue. ad praxi. Camer. Imper. lib. 1.
concl. 7. Camil. Borrel. in summa omnium decif. tit. 50. de
liti. contest. Brederod. tract. de appellat. p. 1. tit. 30. de liti.
contest. Rendina in prompt. recept. sentent. tom. 1. tit. 70.
Galganet. de iure publico, lib. 2. tit. 27.

S V M M A R I V M.

- 1 Litis contestatio fit per petitionem appositam, & res-
ponsum sequentem, & non verò per positiones, &
responsiones, & n. 2.
- 2 Litis contestatio inducitur, etiam si per verbum credit,
vel non credit, vel nescit, responsum articulis
conventionalibus esset.
- 3 Litis contestatio non fit quando responso conditionalis
esset, vel respondens protestaretur se citra animum
contestandi litem respondere.
- 4 Litis contestatio est terminus substantialis iudicii sine
qua sententia lata, & probationes factæ vitio nul-
litate laborant.
- 5 Litis contestatio in quibus casibus non requiratur,
ostenditur.

CAP. Olim, vnic. Gregor. IX.

1 Litis contestatio in aliqua causa non fit per posi-
tiones factas coram iudice, vel per responsiones
factas ad eandem, nam talis processus est irritus, sed
fit per petitionem in iure positam, & responsum
sequentem. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Collect.
Zabarel. Innoc. Bellam. Ipan. Andr. Imol. Anan. Bald.
Panorm. Host. Felin. Mant. Butr. Melch. Kling. Barbat.
Anchar. Mar. Socin. Ioan. Monach. Cujac. Viuian. in
ration. secundi libri iuris Pontif. pag. 47. Alagon. in com-
pend. iuris Canon. pag. 217. remissive Ximen. in concord.
p. 1. & 2.

2 Et per responsum sequentem liti. contestatio fiat. Nota-
tur ad hoc quod liti. contestatio fit per petitionem
appositam, & responsum sequentem, vide Menoch.
de presump. lib. 2. pres. 30. num. 1. cum segg. Gam. Lusit.
decif. 147. n. 3. Iacob. de Grassis tom. 2. consil. tit. de iudic.
consil. 2. n. 19. Prax. Episcop. p. 1. verbo, liti. contestatio,
§. 5. Cardof. in praxi iudicium, verbo, liti. n. 6. Peregrin.
variar. ad rubr. de iudic. n. 54. Mascard. de probat. concl.
434. à n. 1. Viuian. Neapol. decif. 310. n. 2. Camil. Borrel.
in summa omnium decif. tit. 50. de liti. contest. num. 6. & 7.
Et in Regno Portugaliæ post partis contrarietatem
dicitur liti. contestatio, propterea decilum fuisse tes-
tantur Melch. Phœbos p. 1. suarum decisionum. Aresfo
84. Mendez à Castro in praxi seculari Lusitan. lib. 3.
cap. 6.

3 Amplia procedere etiam per verbum, credit, vel
non credit, vel nescit, responsum articulis conventio-
nalibus esset, Mascard. d. concl. 334. n. 12. Cenal. com-
munium contra communes, q. 434. Amat. Roderic. de mo-
do, & forma videndi, seu examinandi processum, c. 6. n. 2.

Et etiam si reus in iudicio negaret simpliciter narrata
actoris, Mascard. d. concl. 434. n. 1. & 5. asserit nihil te-
ferre an simul vnic. tempore, vel ex intervallo ne-
gatiua illa responsio accedat narrationi actoris, Perez
1. i. gloss. 1. verj. quare 2. tit. 3. Ord. lib. 3. Amat. Roderic.
d. c. 6. n. 2.

Limita tamen textus conclusionem quando res-
ponso conditionalis esset facta, Capell. Tholof. decif.
287. Franc. Viuian. Neapol. decif. 110. n. 1. Dec. resf. 10.
n. 6. vol. 5. Menoch. pres. 30. n. 4. Camil. Borrel. d. tit. 50.
n. 8. Limita etiam quando respondens protestaretur se
citra animum contestandi litem respondere, Viuian.
d. decif. 110. n. 4. Decian. de resf. 10. n. 6. vol. 5. Menoch.
de pres. 30. n. 4. nisi index mandauerit, ut semota prote-
statione liti. contestetur, ex Mascard. de concl. 434. n. 20.
cum segg.

Processum ipsorum, &c.] Notatur ad hoc quod liti.
contestatio est terminus substantialis iudicii, sine
qua sententia lata, & probationes factæ vitio nul-
litate laborant. Auend. resf. 1. num. 2. & 4. Peregr. var.
ad rubr. de iudic. num. 55. Cur. Philip. p. 1. §. 14. num. 3.
Mendez à Castro in praxi Eccles. Lusitan. lib. 2. cap. 8.
Amat. Roder. d. cap. 6. num. 4. Ludovic. Miranda de or-
dine iudic. q. 20. art. 5. concl. 4. Camil. Borrel. d. tit. 50.
n. 13.

Plures casus in quibus liti. non contestatur, conge-
runt Cardof. in praxi iudicium, verbo, liti. n. 12. cum segg.
Camil. Borrel. d. tit. 50. num. 20. cum segg. In primis liti.
contestatio non requiritur in causa hæresis, Cardof.
d. verbo, liti. n. 10. Camil. Borrel. d. tit. 50. n. 52. Nec in
causa matrimoniali, Cardof. num. 15. & Camil. Borrel.
num. 45. dictis locis. Nec in causa appellationis, fit in
prima instantia intercessisset, Mynfinger. cent. 1.
obseru. 2. Franc. Marc. Delphin. decif. 1182. n. 23. p. 1. &
decif. 706. p. 2. Brederod. tract. de appellat. p. 2. tit. 50. de
liti. contest. Sigism. Scacc. eod. tract. de appellat. quest. 11.
à num. 37. Camil. Borrel. d. tit. 50. num. 9. Bellacomb.
tom. 1. communium opinion. lib. 3. tit. 7. num. 22. & 28.
quod etiam non requiritur, ubi petitur quem decla-
rari excommunicatum. Nec in iudicio processione
recuperandæ, Mascard. de probat. concl. 33. n. 19. Scac.
d. tract. q. 17. l. mit. 6. memb. 1. num. 60. Nec in notoriis
Farin. in praxi crimin. q. 21. n. 65. Nec in causis summa-
riis, Cardof. d. verbo, liti. num. 12. Scac. d. tract. quest. 15.
num. 145.

Vt Lite non contestata, &c.

TIT. VI.

UPER hanc rubr. scripserunt Zabarel.
Bellam. Ioan. Andr. Imol. Anan. Mar. Soc.
Panorm. Felin. Barbat. Ioan. Monach.
Butr. Bald. Cujac. Ioan. de Landris in
breuiario sanctorum Canonum, fol. 161. Petr.
de Rauenna in compend. iur. Canon. Martin. Mefnart. in
epitome Decretal. fol. 53. Dan. Venator in analysi metho-
dica iuris Pontificii, a pag. 180. Goffred. & Host. in sum-
huius tit. Alex. Cassan. & Anastas. Germon. in paratilis
ad quinque libros Decret. Barthol. Carthag. in exposit. tit.
iuris Canon. nouissime Ioan. Honor. lib. 2. sum. in Decret.
omnes sub hoc tit.

S V M M A R I V M.

- 1 Excommunicari potest reus ante liti. contestationem
consummatam, si agatur de adulterio ad separationem
thori,